

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 52. ANULU XVII.

Telegraful ese de doue ori pe saptamana : joi'a si Duminica. — Prenumeratia se face in Sabiu la expeditura foie pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretul prenumeratii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si terri straine pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu. 6 fl. v. a.

Inseratelor se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu $5\frac{1}{2}$ cr. si pentru a treia repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Sabiu, in 3/15 Iuliu 1869.

In fruntea foiei oficiale „Buda-pesti Közlöny” din 11 Iuliu a. c. aflam urmatorele :

Noi Franciscu Iosifu I,
din gratia lui Dumnedieu Imperatulu Austriei, Regele Boemiei s. c. I. si Regele apostolicu alu Ungariei.

Salutarea Nôstra regesca tuturor, pre cari privesce cau'a acest'a in presentu seu ii va privi in viitoru.

Dupa ce in intielesulu articulului 9 de lege 1868 § 2 : metropoli'a de sine statatoria infinitata pentru români greco-orientali, egala indreptatita cu cea a serbiloru precum si radicarea episcopiei ardelene de religiunea greco-orientale la archiepiscopia s'a inarticulatu in lege ;

Dupa ce in intielesulu § 3 alu acelei-a-si legi : cei de religiunea greco-orientale, suntu indreptatiti, pre langa despartirea in doue provincie bisericcesci independinte un'a de alt'a, afacerile loru bisericcesci, scolare si cu privire la aceste cele fundatiunali, intre marginile legilor tierei, ale conduce, regulă independente in adunările loru bisericcesci convocate din tempu in tempu, sia care deosebitu, pre langa Nôue facut'a incunoscintiare previa din partea respectivilor metropoliti, si ale administră in intielesulu prescriseloru aprobat de Noi, compuse in aceste congresse pre calea organelor loru proprii :

Din consideratiune cătra executarea ordinatiunei acestei legi, pentru regularea afacerilor bisericcesci a metropoliei greco-orientali române, a celor scolare si a fundatiunilor privitorie la aceste, ministrul nostru ungurescu de culte si instructiunea publica a asternutu inaintea Nôstra sub titlulu de „Statutu organicu”, urmatorele decisiuni aduse de congresulu nationalu bisericcescu alu romanilor de religiunea greco-orientale, convocatu in Sabiu pre langa decisiunea Nôstra facuta in 14 Augustu 1868 ; si adeca :

Dupa introducerea ce tratéza despre cuprinsulu partilor constitutive a provinciei bisericcesci :

- I. despre parochii ;
- II. despre protopresbiterate ;
- III. despre monastiri ;
- IV. despre eparchii ;
- V. despre metropolia ;

dimprena cu regularea afacerilor tienitorie de aceste, scolare si fundatiunali, si cu organisatiunea congresului nationalu bisericcescu.

Acesta decisuni, la susternerea opinatoria a ministrului Nostru de culte si instructiunea publica — le aprobâmu si intarim cu urmatorele modificatuni.

A) in punctulu I. alu dispusetiunilor generali sa se dea espressiune dreptului pre inaltu de supraveghiere ce Nôue ne compete; iera punctulu IX sa se modifice in intielesulu acel'a, ca invoirea imprumutata in privint'a constituirei sinodului comunu se face cu congresulu greco-orientale serbescu.

B) In §. 6 de qualificatiunea membrilor sinodului parochiale sa se tien si majoritatea si conformu acestei-a sa se modifice si §§. respectivi 40 si 91.

C) Decisiunile §§-loru 13. 55. si 122, ce se referu la afacerea scolaria, respective la a inventiermentului suntu a se aduce in consonantia cu ordinationile (rendeleteivel) respective ale articulului de lege 38 din 1868.

D) In §§. 105 si 157 e a se intercede acea dispusetiune, conformu carei nou alesulu episcopu respective metropolitu — dupa intarirea primita dela Noi — depune inaintea Nôstra juramentulu de fiditate.

E) §§. 116. 159 si 162 suntu de a se modifica in acelu intielesu, ca asessorii respectivelor consistorie, scolari si fundatiunali se alegu numai pentru durat'a unui periodu de alegeri la sinodu — respective la congresu.

F) In §§ 151 si 156 e de a se intercede acea dispusetiune : ca atatul in privint'a convocarei ordinari a congresului catu si acelei pentru alegerea metropolitului sa ni se faca Nôue — conformu articulului 9 de lege din 1868 § 3 — inscintiare previa.

G) §-lu 175 despre intrebuintiarea limbei române e de a se aduce in concordantia cu ordinationea respectiva a §-lui 9 art. 9 de lege din 1868 si a art. 44 din 1868.

Decisiunile compuse conformu acestor modificatuni si prin Noi intarite suntu urmatorele :

Statutu organicu

alu bisericsei ortodoxe române din Ungaria si Transilvania.

Dispusetiuni generali.

I. Biserica ortodoxa româna din Ungaria si Transilvania ca biserica autonoma, dupa dreptul ei canonicu garantat si prin art. de lege alu IX din anulu 1868 — pre langa sustienerea pre inaltului dreptu de supraveghiere alu Majestatei Sele inviolabile — si regoleaza administráza si conduce afacerile sele bisericcesci, scolari si fundatiunali in tote pările si factorii ei constitutivi independente dupa form'a representativa.

Statutu organicu presinte privesce dara la organizarea bisericsei ortodoxe române din intrég'a provincia metropolitana din Ungaria si Transilvania.

II. Elementulu acestei provinciei metropolitan este : clerulu si poporulu credinciosu, iera pările constitutive ale ei suntu : 1. Parochie, 2. Protopresbiterate, 3. Monastirile si 4. Eparchie.

III. Pusetiunea, ce are in biserica clerulu si poporulu provinciei metropolitan, i da dreptul de a participa individualmente ori prin representanti la tote acțiunile bisericcesci, scolari si fundatiunali, si-i impune datoria de a suporta tote greutatile, dela cari este conditiunata bunastarea bisericiei.

Fia-care parte constitutiva a metropoliei are dreptu a regulă, administráza si conduce independente de alta parte constitutiva sie-si egala afacerile sele bisericcesci, scolari si fundatiunali, — si fia-care parte constitutiva mai mica si continua acțiunile sele bisericcesci, scolari si fundatiunali, — in afacerile pările constitutive mai mari pana la metropolia prin representantii sei.

IV. Toate acțiunile părilor constitutive amintite in punctele precedinti se indeplinesc prin sinodele parochiali, protopresiterali, eparchiali, si prin congresulu nationalu bisericcescu, (Sinodulu metropolitan.)

V. Pentru administrarea si conducerea afacerilor bisericcesci, scolari si fundatiunali se va aiasi catu unu comitetu si cate o epitropia in fia-care parochia si protopresiteratu, iera in eparchia si metropolia cate unu Consistoriu.

VI. Jurisdictiunea bisericésca atatul in afacerile judiciale, catu si cele administrative se va exercia prin scaunele protopopesci, ca instant'a 1-a, prin consistoriele diecesane respective archidiecesane ca instant'a 2-a si prin consistoriul metropolitanu ca instant'a 3-a.

Dispusetiuni speciali vor indica obiectele in privint'a caror'a cursulu instantielor se schimba.

VII. Spre exceptuirea vre-unei dispusetiuni, ce se face prin vre-o jurisdictiune seu autoritate bisericésca, se potu intrebuinta numai mijloce bisericcesci si morale.

In casuri extraordinaire de renititia insa, spre sustienerea ordinei bune, se poate recuiră si assistinta potestatii civile.

VIII. Susu atinsele parti organice ale metropoliei se voru ingrigi de temporiu de mijlocile intelectuale si banale, cari se ceru spre ajungerea scopurilor bisericcesci, scolari si fundatiunali, si incatul nu le-aru succede loru de a puté intempiu cheltuielele recerute nici in urm'a colectelor facute in afara de metropolia, — intru altă-si voru luá refugiu la statu spre ajutorire.

IX. Spre sustienerea unitatii dogmatice si canonice intre cele doue metropolie, — româna si serba, precum si spre aperarea intereselor comune ale religiunii ortodoxe resaritene, se constata necesitatea unui sinodu comunu, constatatoru din ambii metropoliti si din episcopii sufragani ai acestor doue metropolie.

Constituirea acestui sinodu se concrede contiegeri imprumutate cu congresulu greco-oriental serbescu.

X. Recapitulandu cele espuse, statutu organicu presinte tracteza dara despre urmatorele :

1. despre parochii ;
2. " protopresbiterate ;
3. " monastiri ;
4. " eparchii si
5. " metropolia.

CAPU I.

Parochia.

§ 1. Parochia ca comuna bisericésca este intrunirea crestinilor cu mijlocile materiali si morali spre a sustine un'a seu mai multe biserici, scole si cimiterii, unulu seu mai multi preoti si invetitori, precum si cel'a-laltu personalu trebuinciosu.

Astfelui de parochia se numesc matre.

§ 2. Intrunirea acelor crestini insa, cari nu suntu in stare a-si tiené parochu, scola si cel'a-laltu personalu trebuinciosu, se alatura la o parochia matre vecina sub nume de filia, avendu in afaceri bisericcesci, scolari si fundatiunali asemenea drepturi si datorintie cu consotii loru din parochia matre.

§ 4. Dece vre-o filia aru vrea sa se faca parochia matre, are a petitiuna la scaunulu protopopescu documentandu, cumca e in stare a se sustine, ca parochia matre in intielesulu § 1.

Astfelui de causa dupa ascultarea parochiei matre se substerne consistoriul respectiv spre decisiune finale.

§ 4. Dece vre-unu streinu vré a se asiedia intr'o parochia si a se face membrulu ei, este datoriu a se legitimá inaintea sinodului parochialu, ca este de relegea greco orientale si numai dupa o astfelui de legitimare si decursu de 6 septamani se va bucurá de incorporarea in acea parochia si de drepturile ei parochiale, dara va fi totu deodata detorius a purta si greutatile asemenea celor-lalti parochiani locali.

§ 5. Afacerile parochiei se indeplinesc 1. prin sinodulu parochialu, 2. prin comitetulu parochialu si a 3. prin epitropia parochiala.

Art. I.

Sinodulu parochialu.

§ 6. In sinodulu parochialu iau parte toti parochianii majorenii, de sine statatori nepetati, cari si implinesc datorintele parochiale.

§ 7. Agendele sinodului parochialu suntu :

1. Alegerea membrilor comitetului parochialu.
2. Alegerea parochului, capelanului, diaconului, epitropilor parochiali, profesorilor si invetitorilor.

3. Esaminarea și aprobarea proiectelor comitetului parochialu despre edificarea, repararea șiu indiestrarea bisericei, scălei, casei parochiale, și altor realități bisericescii, scolare și fundaționale.

4. Esaminarea și aprobarea mijlocelor proiectate din partea comitetului parochialu, pentru înființarea fondurilor spre scopuri bisericescii scolare și filantropice.

5. Esaminarea și aprobarea proiectului comitetului parochialu pentru dotatiunea parochului, capelanului, diaconului, profesorilor, invetitorilor și celuilalt personalu trebuinciosu.

6. Alegerea membrilor sinodului eparchialu, și ai congresului naționalu.

7. Priveghierea, că comitetul și epitropii parochiali să-si împlinesc chiamarea după prescrisele acestui statut organicu.

8. Substernerea decisiunilor proprii prin protopresviteru consistoriului concernante spre pertractare ulterioara.

§ 8. În diua celebrării sinodului parochialu are a se tine sănta liturgia cu chinarea duchului săntu.

§ 9. Diua celebrării sinodului parochialu împreună cu obiectele pertractande au a se publica în biserică cu optu dile mai înainte prin parochulu localu și a se dă de scire protopresviterului, că iertandu-i împregurările se poate luă parte și elu la sinodul parochialu.

§ 10. Presedintele ordinariu alu sinodului parochialu este parochulu, ieră unde statuina acesteia este veduvita — administratorulu parochiei. Acela este datoriu insa a cede presidiulu protopresviterului, deca acela este de fatia, in care casu densulu ocupa loculu de vice-presedinte.

Fiindu parochulu, respective administratorulu impiedecat, și de cum-va in parochia nu suntu și alti preoți atunci celu mai betrânu in servitii ocupă scaunul presidialu, ieră lipsindu și acesta protopresviterulu este indreptatit a incredintă presidiulu vre-unui preoțu din alta parochie.

Presedintele este responditoru pentru ordinea cea buna, este datoriu a propune obiecte spre desbatere și pertractare. Nu se poate pertractă nici unu obiectu, pre care densulu nu l'a pus la ordinea dilei.

Membrii sinodului inca au dreptul de a face propuneri sprințite celu putin de trei dintre densii, și presedintele este indatorat a desfinge ordinea pentru pertractarea loru inca in decurgerea acelui-a-si sinodu.

§ 11. Presedintele are dreptul de a disolva sinodul parochialu din cauza disordinei, fiindu datoriu despre acestu casu a referi protopresviterului, ieră acesta consistoriului concernante.

§ 12. Sinodul parochialu se va tine regulat in anu in lun'a lui Ianuariu; se poate tine inca și extraordinarul deca acesta aru cere vre-unu obiectu din cele espuse in § 7. spre exemplu: alegerea parochului, capelanului, diaconului, epitropilor, profesorilor și invetitorilor.

§ 13. Sinodul parochialu, ce se va tineea pentru alegerea parochului, capelanului, diaconului, profesorilor și invetitorilor, se conchiamă prin protopopu, carele totodata e și presedintele unui asemenea sinodu.

Protopopul inainte de sinodu se intielege cu comitetul parochialu in privinta individilor candidanți, cari aspirând la trăpă preoteiei trebuie se fie teologi absoluci, apli și pentru chiamarea invetitorescă și prevediuti cu atestatul consistoriului despre calificatiunea loru de a imbracă postulu preoțescu. (V. §. 121.)

Iera individi carii concurg la vr'uno postu de professoru și invetitoriu trebuie sa produca, prelunga atestat de capacitatea statorita in art. d. lege XXXVIII, 1868, și dela consistoriului eparchialu atestat de calificatiune.

§ 14. Sinodul parochialu și alege din sinulu seu șiu dintre ceilalii membrii parochiali unul șiu doi notari spre purtarea lucrurilor scripturisice, carii de cumva suntu alesi dintru membrii sinodului, au votu decisivu.

§ 15. Spre aducerea unci decisiuni valide se cere padirea formelor prescrise in §§. 9. 10. și 13. și majoritatea voturilor membrilor presinti.

Déca voturile suntu egali dirima votulu presedintelui.

§ 16. Recursele contră vreunei decisiuni a sinodului parochialu se potu face in 14 dile la scaun-

nulu protopresbiteralu, de unde se inaintea la consistoriulu eparchialu.

Recursele intrate după espirarea a loru 14 dile nu se iau in consideratiune. —

Art. II.

Comitetul parochialu

§. 17. Comitetul parochialu este corporatiunea alăsa din sinulu sinodului parochialu pentru a reprezenta in afara comun'a biserică, a portă și conduce afacerile ei in privinta economica a bisericei, scălei și fundaționilor.

§. 18. Membrii comitetului parochialu se alegu pre 3 ani, se potu ince și realege.

Comitetul parochialu se compune in parochie pâna la 1000 de suslete din 10, pâna la 1500 din 15, pâna la 2000 din 20, pâna la 2500 din 25, și de acolo in susu din 30 de membrii.

Tatalu și fiulu, mosiulu și nepotulu, frati, soerulu și ginerale nu potu fi deodata membri comitetului.

Parochulu, respective administratorulu parochiei este membru naturalu alu comitetului, ieră unde de prezintă suntu mai multi parochi celu mai inaintat in servitii.

Comitetul parochialu constituinduse, și alege presedinte și notariu. Presedintele se alege din sinulu comitetului, notariul ince potu fi și altu individu aptu, carele de nu este membrul comitetului, are numai votu informativu.

§. 21. Comitetul și-vă tiené siudiente, cându va cere trebuintă, ieră regulatu cu finea lunei lui Iulie și Decembrie a fie-cărui anu; că sinodulu parochialu, ce se tiene in lun'a lui Ianuariu (§. 12) se-si poate astea raportulu generalu despre avereia miscatōre și nemiscatōre a bisericei, scălei, și fondelor, și ratiotiniulu anualu precum și unu projectu de budgetu despre spesele bisericei, scălei și fondurilor pre an. viitoru.

§. 22. Pentru validitatea decisiunilor comitetului parochialu se cere presintă majoritatii absolute a membrilor și majoritatea voturilor.

Déca voturile suntu egali, dirima votulu presedintelui.

§. 23. Sfera de activitate a comitetului parochialu este urmatore:

1. A inventă avereia miscatōre și nemiscatōre a bisericei, scălei și fondurilor și a o tiene in evidență; acestu inventariu se compune in trei exemplarie, dintre cari unu se pastră la epitropia parochiala, alu doilea la comitetu, ieră alu treilea se substerne consistoriului.

2. A îngriji pentru susținerea in intregime a averei miscatōre și nemiscatōre a bisericei, scălei și fondurilor.

3. A pastră in stare buna edificiile bisericescii, scolare și fondationali.

4. A provadă biserică cu trebuințosele icone, vase sanitete, cărti și alte aparamente pentru servitiu dumnedieescu și scola cu mobilele și aparatele recerate.

5. A scrie concursu pentru ocuparea postulu de parochu, capelanu, diaconu, profesoru, și invetitoriu, in urm'a avutei contielegeri cu protopresviterulu localu și respective cu directiunea scolaria.

6. A se consultă și a combina cu protopresviterulu respective directiunea scolară list'a candidatilor, carii au concursu pentru postulu de parochu, capelanu, diaconu, profesoru și invetitoriu.

7. A află midilöcele trebuințose pentru eventuala edificare și reparare a bisericei, scălei, casei, parochiale și a altor realități, precum și curtea bisericei, a scălei și a casei parochiale asemenea și cimitirul se sia in stare buna.

8. A tractă despre aflarea midilöcelor, ce se receru la dotatiunea parochului, capelanului, diaconului, profesorilor și invetitorilor și a relationă despre aceea sinodului parochialu.

9. A prezige condițiunile, ce trebuie să le observeze epitropii la esarendarea realităților bisericescii, scolare și fondationali.

10. A prezige modalitatea elocării banilor disponibili ai bisericei, scălei, și fondatiunilor.

11. A esamină cu finitulu anului ratiociniulu epitropiei, și alu substerne sinodului parochialu.

12. A alege pre cantori, clopotari și pro alti servitori bisericescii și scolare. De cantori numai acei individi potu fi alesi, cari produc dela protopresviteru atestat de calificatiune.

13. A nesu pentru religiositatea și moralitatea membrilor parochiali, precum și pentru desracinarea datinilor stengace și desfrânării prin midilöce morale și pedepse mai mici bisericescii, și a cere ajutoriulu protopresbiteralui, ieră la casu de necesitate alu episcopului spre restaurarea religiosității și moralității.

14. A apăra vadia, și onorea bisericei și comunei parochiale in inteleisu legilor.

15. A face protopresviteratul și prin acșta consistoriului eparchialu ori ce propunere și planșore privitore la trăbă biserică, scolare, și fundaționale.

16. A sprințini pre copii seraci intru frecuentea scălei parochiale prin provaderea loru cu cărti scolare.

17. A duce protocolu despre tōto afacerile sele, a tiené actele in ordinea cuviințioasa și a le pestră in archivu.

Art. III.

Epitropia parochiala

§. 24. Epitropii parochiali suntu acei barbati din parochia, căroră li se concrede avereia parochiale, scolare și fondationale.

§. 25. Epitropii se alegu prin sinodulu parochialu dintre cei mai meritati barbati ai parochiei. Aceștiia nu potu fi rudiți intre sine pâna la alu siesece gradu de sânge și 4-a de cuscrie

§. 26. Pentru parochiele pâna la 1000 de suslete se alegu doi, pâna la 2500 de suslete trei, ear' pentru parochiele, alu căroru numeru trece preste 2500 suslete patru epitropi.

Ei se alegu pre trei ani, ince se potu realege.

§. 27. Chiamarea epitropilor parochiali este:

1. A primi dela comitetul parochialu prelunga inventariu tōta avereia miscatōre și nemiscatōre a bisericei, scălei și fondelor și a manipulă cu aceea după conclusulu sinodului și alu comitetului parochiale.

2. A pestră intr-o lada de fier cu trei cheie avereia miscatōre a bisericei, scălei și fondelor, precum suntu banii și alte chartii de pretiu și obligațiunile. Dintre cele trei cheie ale casei parochiale se va pastră căte una la căte unu epitropu. Unde suntu numai doi epitropi, acolo a treia cheie se va pastră la parochu, ieră unde de prezintă suntu mai multi parochi, la celu designat prin comitetu spre aceea.

La deschiderea casei se cere presentia a toti trei individi, cari au cele trei cheie ale casei, și aceștiia suntu in solidu responditori pentru starea casei.

3. A duce unu protocolu despre percepte și erogate.

4. A duce unu jurnalu despre starea averei parochiale; acestu jurnalu are a se duce in dōue exemplare, dintre cari unu se va asiedia in casa, ear' celalaltu va fi la epitropi.

5. Cu finea anului solaru a depune comitetul parochiale ratioticinu documentatul despre veniturile și cheltuielile bisericescii, scolare, și fondationale, și a lu supune numai de către la o revisiune speciale a casei, ce aru ordina-o comitetul parochialu.

6. A nu intreprinde nicio erogatiune nepriminata fără impunericarea comitetului, respective sinodului parochiale.

7. A priveghia, că edificiile bisericescii, ale scălei și ale altor realități, precum și curtea bisericei, a scălei și a casei parochiale asemenea și cimitirul se sia in stare buna.

8. A plati regulatu salariile presipute pentru personalulu bisericesc și scolaru, precum și ajutorintele altor persone serace și a stipendistilor.

§. 28. Acolo unde mai multe comune bisericesc impreuna susțin ună sau mai multe scăle, se alege din comitetele acestor parochie, unu comitetu scolare și prin o epitropie scolare și asi:

1. numerulu membrilor unui asemenea comitetu scolare constă din căte trei membrii alesi din și prin comitetul parochiale respectivu.

2. Asemenea epitropia scolare constă din patru membrii.

3. Alegerea acestui comitetu se face pre 6 ani, ieră a epitropilor pre trei ani.

4. Comitetul și epitropia scolare au acelu cercu de activitate in trebile scolare, ce li compete comitetelor și epitropilor parochiale.

Capu II.**Protopresviteratul.**

§. 29. Protopresviteratul este intrunirea mai multor comune bisericesci, avendu unu protopresviteru, că antiste in trebile loru bisericesci, scolari și foundationali; protopresviterul trebuie se locuiasca in acelu locu alu protopresviteratului, care este mai indemana comunelor bisericesci din protopresviteratu.

§. 30. Protopresviteratul si indeplinesce afacerile : 1) prin scaunulu protopresviteralu, 2) prin sinodulu protopresviteralu, si 3) prin comitetulu protopresviteralu.

Art. I.**Scaunulu protopresviteralu.**

§. 31. Scaunulu protopresviteralu este acea autoritate in afacerile bisericesci, carea in acestea in generalu, ear' in cele mai josu enumerate in specialu forméza forulu de prim'a instantia in metropolia.

§. 32. Scaunulu protopresviteralu consta afara de protopresvitorulu seu suplantele acestuia, că presiedinte — din siese parochi, că membrii cu votu decisivu — apoi din unu defensoru matrimoniale si unu notariu cu votu consultativu.

Cesti doi din urma potu fi si dintre capelani, diaconi seu mireni, avendu notariulu a portă protocolulu, a se ingrigi de lucrurile scripturistice, speditionele, si archivu.

§. 33. De competintia scaunului protopresviteralu, ca foru de prim'a instantia se tienu următoarele obiecte :

A complaná si eventualminte a decide :

1. Diferintele escate intre preoti, controversale comunelor parochiali in privintia esagerarei competitiei stolare si privitorie la alte controversa caute de preotime ; diferintele privitorie la scurarea stolei, si altoru venituri legali preotiesci din partea comunelor parochiali seu a singuraticilor credinciosi.

2. Controversale referitorie la logodna (incredintiare) si casatoria in partea loru canonica ;

3. A priveghia asupr'a ducerei accurate a protocolelor matriculari si altoru protocole parochiali, a pertractá obiecte bisericesci si disciplinari preotiesci, precari consistoriulu le incredintieza scaunului protopresviteralu, că forului de prim'a instantia ; a esamina alegerile de parochu, capelanu, diaconu si altoru feticie bisericesci.

4. A priveghia asupr'a portarei fecielor bisericesci.

§. 34. Spre aducerea unui conclusu validu se recere, că afara de presiedinte si notariu se sia de fatia celu putienu patru membrui.

Cându votu-rile suntu egali, dirima votulu presiedintelui.

§. 35. Membri scaunului protopresviteralu nu potu fi ruditii intre sine pâna la alu 6-lea gradu de sânge si alu 4-lea de cuscria, si nu potu luá parte la pertractările, unde cu vre-o parte litiganta suntu in aceea-si mesura ruditii.

§. 36. Scaunulu protopresviteralu va tineea regulatul siedintele sele din luna in luna ; inse in casuri urginti se potu tineea si sedintie estraordinarie.

§. 37. Apelatiuni dela scaunulu protopresviteralu se potu face la consistoriulu eparchialu in 14 dile, car' cele mai tardiu facute nu se iau in consideratiune, si ofararea scaunului protopresviteralu se pane in lucrare ; afara de causele matrimoniali, terminate cu total'a despartire a partiloru, cari debuescu din deregatoria a se substerne consistoriului respectivu.

Art. II.**Sinodulu protopresviteralu.**

§. 38. Sinodulu protopresviteralu este reprezentantia preotimei si comunelor parochiali din protopresviteratu asiá, că preotimea se sia reprezentata in o tertialitate, iera comunele parochiale in doue tertialitati.

In protopresviteratulu, care numera preste 20,000 suflete, numerulu membrilor sinodului protopresviteralu consta din partea preotimei din 12 ; din partea comunelor bisericesci din 24 ; iera unde numerulu sufletelor este mai micu de 20,000 a colo va consta din partea preotimei din 8, iera din partea comunelor parochiali, din 16 membri.

§. 39. Acele sinode cari alegu pre protopresviterulu constau din numera indoitu de membri.

§. 40. Membrii sinodului protopresviteralu se alegu pre 3 ani, si se potu realege.

Membrii eclesiastici ai sinodului protopresviteralu se alegu prin preotimea tractuale in loculu

destinatu, iera catu pentru membri mireni, protopresviteratulu se impartiesce in atatea cercuri electorale, cati membri mireni suntu de a se alege in intielesulu §-lui 38.

Pentru sinodulu alegatoriu de protopresviteru, in fia-care cercu electoralu se voru alege cate doi membri mireni.

Alegatorii suntu toti acei'a, cari posedu calitatile prescrise in §. 6.

Dispusiunile necesari pentru conduceerea si efektuirea actului de alegere se concredu consistoriului eparchialu, pâna la o alta dispositiune facenda din partea sinodului eparchialu.

§. 41. De membrii sinodului protopresviteralu potu fi alesi numai acei'a, cari posedu calitatile prescrise in §-lu 6.

§. 42. Cu ocazie unea conchiamarei sinodului protopresviteralu, care debue sa se publice cu 14 dile inainte, presiedintele este datoriu a publica si obiectele, ce se voru pertracta in sinodu.

§. 43. Ca sinodulu protopresviteralu se pota aduce otarire valida, se recere, că afara de presiedintele se ia parte la acela celu putienu majoritatea membrilor.

§. 44. Sinodulu acest'a si-alege din seu afara de sinodulu seu pre notariu peotru lucrările scripturistice, carele pota si preolu seu laicu.

§. 45. Sinodulu protopresviteralu se tiene odata in anu la 1-a seu a 2-a Dumineca a lunei lui Fauru, si la conchiamarea lui se observa cele din § 42; in casuri urgenti se pota conchiamá si estraordinariu, candu adeca protopresviterulu seu doce terialitati a membrilor voru asta de lipsa tineretă estraordinaria a acelui'a spre pertractarea vre-unui obiectu insemnatu bisericescu, scolari seu fundatiunalu.

Despre celebrarea unui sinodu protopresviteralu estraordinariu debue inscintiatu si consistoriulu eparchialu.

§. 46. Protopresviterulu ca presiedinte, respective suplantele lui, este respundietoriu pentru bun'a ordine a sinodului, precum si pentru aceea, că acolo, numai obiectele enumerate in § 50 sa se tracteze cu fric'a lui Dumnedieu, si modestia, si că conclusele se sia basate pre institutiunile bisericesci, si pre ordinatiunile archieresci, a consistoriului si sinodului eparchiale.

Cându sinodulu protopresviteralu se aru lasá in obiecte, cari nu se tienu de sfra lui, seu bun'a ordine s'aru vatemá si la admonitiunea presiedintelui nu s'aru restituí ordinea cuviinčioasa, atunci presiedintele este datoriu a incheia protocolul, a disolve sinodulu si a relatiună consistoriului eparchialu cerendu inviatiane pentru pasii ulteriori.

§. 47. Sta in voi'a libera a membrilor a-si da votu separatu, si a postu, că acela sa se pertraca in protocolu, insa numai acela votu separatu, carele in 24 de ore se da in scrisu, se pota primi si petrece in protocolu.

§. 48. Presiedintele prefige ordinea obiectelor pertractande, pentru aceea ori-ce propunere din partea unui seu mai multor membri are a se insinua presiedintelui, care in contielegere cu sinodulu prefige ordinea si tempul, candu aceea propunere are se vina la pertractare.

§. 49. Protocolul sinodului protopresviteralu dupa ce s'au autenticat, la subscrise presiedintele si notariulu ; asemenea si espediunile si estrasele inca se subscrin prin densii.

§. 50. Afacerile sinodului protopresviteralu suntu :

1. Obiectele economico-bisericesci, scolari si fundatiunali, privitorie la protopresviteratu.

2. Alegarea protopresviterului, a membrilor scaunului protopresviteralu, a profesorilor si invetitorilor pentru scolele tractuale si presintarea actului de alegere la Consistoriulu eparchialu.

3. Inaintarea trebei scolare din protopresviteratu, si

4. Inesiointia pentru sustinerea védiei si autonomiei bisericei.

§. 51. Pentru tienerea sinodului protopresviteralu, in care se va alege nouul protopresviteru, consistoriulu eparchialu va denumi unu comisariu, precare lu va imputernici spre conchiamarea si celebrazione sinodului.

§. 52. In dia'a alegerei comisariulu eparchialu celebréza sănt'a liturgia cu chiamarea săntului duchu, si tienie o cuventare polrivita actului alegerii.

§. 53. Dupa sănt'a liturgia membrii sinodului se aduna seu in biserică, seu intr'o sala si din

sinulu loru tramtu o deputatiune la comisariu spre alu invitá la sinodu si deschiderea lui ; comisariulu venindu occupa locul de presiedinte ; tienie o cuventare cătra alegatorii si apoi predă notariului spre cetire imputernicirea consistoriala.

Dupa aceea face verificarea alegatorilor si pasesc la actulu alegerei chiamandu la votare pre rendu.

Aclamatiune nu se primește, ci numai votare, secreta.

Fie-care alegatoriu predă presiedintelui comisariu votulu seu in scrisu si dupa ce s'au adunat voturile, presiedintele le numera, deschide si le cetece cu voce inalta.

Acei trei individi, cari au intrunitu cele mai multe voturi, se prezinta consistoriulu eparchialu, spre a denumi pre unu dintre ei.

Alesulu, respective denumitulu debue se fie barbatu aptu si bine meritatu pre terenul bisericescu

§. 54. Noualesulu respective denumitulu protopresviteru inainte de a-si incepe functiunea se prezinta la episcopulu eparchialu spre hirosenia si inzestrare cu singilia, despre tote acestea se incintieza protopresviteratu prin unu circulariu archierescu, si noulu protopresviteru intra in activitate.

§. 55. Alegerea membrilor scaunului protopresviteralu, a profesorilor si a invetitorilor pentru scolele tractuale (a protopresviteratului,) se efectuie sub presiedintia protopresviterului.

La alegerea celoru antéiu numiti suntu de a se observa cele prescrise in §. 53 ; iera pentru ocuparea posturilor de profesori si invetitori protopresviterulu, in intielegere cu comitetulu sinodului protopresviteralu, escrie concursu. Dupa espirarea terminului concursuale protopresviterulu asemenea in contielegere cu comitetulu amintit compune lista concurentilor si o prezinta sinodului, care apoi candideaza prin alegere trei barbati cualificati pentru carier'a crescerei, in intielesulu legii, si bine meritati pre trencu scolari si actele alegerei le substerne consistoriului respectivu spre denumire.

Art. III.**Comitetulu protopresviterale.**

§. 56. Comitetulu protopresviterale este acea corporatiune alesa din membrii acestuia, care efektuiesce conclusele sinodului, si este chiamata a duce si conduce mai deaproape afacerile comune ale intregului protopresviteratu, in privintia economico-bisericesca, scolare si fundationale.

§. 57. Membrii acestui comitetu se alegu pe 3 ani prin sinodulu protopresviterulu cu pluralitatea voturilor, si se potu realege.

§. 58. Acestu comitetu consta in protopresviterale pana la 20000 de suflete din 6; ier in cele preste 20000 de suflete din 12 membrii, a carorun'a tertialitate este din cleru; ier doue tertialitati din mireni.

§. 59. Presiedintele comitetului este protopresviterulu, respective suplantele lui.

§. 60. Comitetulu insusi si alege personalulu manipulante.

§. 61. Conclusu validu se pota aduce numai, deca la pertraptare au luat parte afara de presiedintele celu putienu patru si respective optu membri. Cându voturile suntu egali, votulu presiedintelui dirima.

§. 62. Comitetulu si tiene de regula siedintele de patru ori pre anu si adeca: in Ianuarie, Aprilie, Iuliu, si Optobre, — ear in casa de orgintia si mai a deseari.

§. 63. Agendele lui suntu acelea in trebile comune a protopresviteratului, cari in trebile, ce se tienu de parochia, suntu ale comitetului parochiale

Art. IV.**Epitropia protopresviterale.**

§. 64. Pentru manipularea speselor, ce se receru spre acoperirea trebuintelor bisericesci si scolari a intregului cercu protopresviterale ca atare, precum si pentru administrarea fundurilor bisericesci si scolari a intregului cercu protopresviterale ca atare, precum si pentru administrarea fondurilor bisericesci si scolari, ce s'aru infinita pentru intregulu protopresviteratu, se va asediá o epitropia protopresviterale pre cate trei ani, si are pentru intregulu cercu protopresviterale acela-si cercu de activitate, ce compete epitropilor parochiali in afacerile sele.

§. 65. Acolo, unde spre sustinerea unui institutu scolare mai inaltu concura comunitate din doue sau mai multe protopresviterale, alegandu-se din comitetele protopresviterelor concurente una co-

mitetu centrală scolare, se va alege prin să din acestă și o epitropie centrală analoga §-lui 28.
(Va urmă.)

Sabiu 30 iunie. Eri se încheia, conform programei publicate în nrul 49. anului scolar 1868/9 în institutul nostru archidiecesan pedagogico-teologic.

Dupa servitiul dñeescu clericii, apoi corpul profesorale și unu frumuselu publicu de domni și domne se adunara în sală cea mare a seminarului. Dlu Directoru Ioanne Hanni a deschide prin o cuventare scurta festivitatea și dupa aceea intonația chorulu (in ecartu) unu imn.

Clericulu anului III. G. S i a g à u disertéza după celu dintâi imn asupr'a insemnătătie preotiei. Cuventarea fu lunga, dura bine rostita. Dupa acăsta din urma se mai repetira o piesă chorale o declamație și în fine o rugaciune cantata de chorus cu multă precisione și cu multu simtiu. Clericulu anului alu III. I. Marcu rostí cuventulu de despartire și Dlu Directoru cuventulu de încheiere și asi se fini solemnitatea.

De aru dă ceriulu că acei ce se duc din institutu și intra în vieti a practica, se depuna semenița strinsa în decursulu petrecerei loru aici în pamentu roditoriu carele se aduca rōde dulci pentru vigoritulu nostru poporu.

De pe malul Oltului in 22 Iun. c. v.

Domnule redactoru! Ca durere amu intielesu din „Responsulu“ la atacurile cor. ce se dice dela Pest'a și „Romanului“ din București, aperutu în „Telegrafulu Romanu“ nr. 48 alu an. cur., ca ierasi esti silitu a pasi pre terenul polemiei personali, care nu ne aduce fruse bune; din contra ura și desbinare togmă in momentele cele mai critice, cându din tōte părțile inimicilor seculari ai natiunei noastre cauta cu tōte mijlocele a ne surpă esistintă nōstra natiunale. Dara déca tende corespondentele acel'a din București a-ti petă caracterulu înaintea publicului și schimonosesc adevărul, trebuie sa te aperi, de-si numai neplaceri se nasco pentru multi. Încătu se atinge de persoña d-tale, te-ai aperatu in acel responsu cum se cuvine, a-tilatu insa a aminti și aceea — modestia d-tale insa n'au conces'o — ca d-ta nu esti numoi clericu alu Metropolitului S i agun'a, ci d-ta esti și teologu de Lipsia, de ce contrariul d-talei idea n'are.

Ei insa că celitori și că prenumerantu alu „Tel. Rom.“, nefiindu „cam de voia cam de sila nici i dasculu nici preotu din eparchia Présântie Sele“, ci unu laicu, care prin studie sele și practica sea au ajunsu la atât'a, de a puté judecă o fōia său alt'a, me simtu detoriu a radică și eu cuventu in cestiunea acăstă, spre a convinge pre corespondentele acel'a — ca nu scie ce au scrisu, cându scrie neadeveruri grosolane.

Nu este dreptu, ca abonatii la acăstă fōia suntu numai dascalii și preotii; dovăda-su eu că prenumerantu, dovăda-su tōte casinile, tōte reuniiile de lectura, la care suntu și români membrii, și inca „Telegrafulu“ e fōrtă cetiul in casinile aceleia, mai cunoscu și casine de aceleia, unde alte foi romanesci nu-su cetite, decătu defaimatulu „Telegrafu“ cu „uscaturile sele.“

Ore ce va se dica astă? astă va se dica, ca corespondentele din București, cându a scrisu atacurile in contră „Telegrafulu“, n'au fostu cettu de felu „Telegrafulu“, că se pote judecă, ca ce se scrie in „Telegrafu“ său per ocasionem a datu de unu numeru, in care spre intemplare n'au fostu polemii politice de a redică, ci simple inregistrări de evenimente politice și mai multu lucruri eclesiastice, care pre d-sea că pestanu din București nu-lu interesă și care înaintea d-sele suntu tabula rasa, său d-sea că unu omu malitosu porndu din principiul omenilor de clica socotesce, ca ori și ce vine dela partid'a contraria, este uscatura, ale d-sele insa genialități — adeca verdișcate!

Mai departe și aceea e minciuna grosolana, ca „Telegrafulu“ — că organu alu Présântie Sele — nu pote fi judecatu decătu de fōia magiaróna! pentru ca eu că prenumerantu de vre-o 10 ani amu cettu toti numerii „Telegrafulu“ cu tōta amentiu, și nu amu aflatu in tren'sa nici cătu-negru sub unghia unu atare obiectu pertractat, care

se deie numai prepusu, ca fōia acăstă a magiaróna; de cum-va corespondintele Pestano-Zernesceano-Bucuresceanu nu socotesce, ca déca cine-va se tie-ne de partid'a activitătie, apoi acel'a a magiaróna; atunci apoi despre unu atare omu poti dice, ca Dumnedieu l'au orbitu pentru passivitatea sea intrată, incătu nu scie deschilini — că orbulu coloreea de colore — activitate și passivitate, unu atare nu merita alt'a, decătu consegnare!

Regul'a cea d'antău a ori și căruia politicu bunu, fia de partid'a activistilor, fia de partid'a passivistilor este a respectă pre contrariul seu, care se lupta cu arme oneste pre terenul publicității contra atacurilor inimicilor nostrui seculari, și nu se cuvine alu face suspiciozii înaintea natiunei sele și alu defaimă înaintea publicului, ca este magiaróna, numai pentru aceea că nu se tiene de partid'a passivistilor. Si eu m'asua cetează a aruncă tina asupr'a acelor'a, care nu se tieni de partid'a mea, ci a-siu dice: lasalu se m'ergă pre calea sea, daca socotesce, ca-si va ajunge scopulu de a ferici natiunea sea pre calea sea, și eu ambul pre calea mea, dura ambii avemu unu scopu curat: de a ferici natiunea nostra!

Atingetoriu de Escolentia Sea Metropolitulu nostru, nu este de lipsa a-lu apară, căci Santi'a Sea este ca român bunu asi de vesti, asi de inaltu prin faptele sele incătu nu trebuie sa-lu laudu!

Până la revedere adio!

Unu passivistu.

Romania.

Din diariu din România „Adunarea nat.“ este urmatorele:

București, 12 Iunie 1869.

Convocarea sinodului bisericăi române este, după cătu credem, mai multu unu actu de respectu alu legei in vigore, de cătu pentru ca aru fi de lipsa conlocrarea acelui sinodu. Intru adevăr, mai nu cunoscem se fi pusu in lucrare vre un'a din dispositiunile projectate ori hotarite in anteriorele sele sessiuni. Nu cunoscem caus'a din care acăstă s'au intampinat, dera o constatațiu cu parere de reu pentru multe bune lucrări sevarsite de Sinodu ce a remas litera morța din caus'a pretensiunilor patriarcatului, asi de multu ascultatul de foste guvernamente ale Romaniei? Abia patru s'au cinci dile ne despartu de diu'a deschiderei Sinodului; atunci vomu astă cari suntu lucrările de care elu are a se ocupă in acăstă ultima sessiune, constituita dupa legea statutului.

Maria Sea Domnitoriu, insocitul de d. ministru instructiunii publice, au cercetatu esamenele mai multor scoli, și intre acestea cu deosebita atenție M. S. a demnatu se onoreze pre ale scolei de comerciu, ale Seminarului și ale scolei centrale de fete, ca și cându aru fi voitu Mari'a Sea se arate inca odata importantă comercialui, a clerului și a familiei, și marele loru rol in regenerarea nōstra nationala. Numai din caus'a plecării la tabera Mari'a Sea n'a putut Dumineca 22 Iunie se neoreze și esamenile scolei create de Maria Sea, acea normală de institutori care va fi in curențu pentru instructiunea satelor nōstre, ceea ce alta data fu pentru instructiunea natională scolă lui Lazaru.

Varietăți.

* * Invitatii la serbarea Jubileului academiei reg. ung. de dreptu in Sabiu.

Colegiulu profesorale alu academie reg. ung. de dreptu in Sabiu are onoarea de a invita pre toti actualii și fostii ascultatori, precum și pre toti amicii acestui institutu la participarea festivităției, ce se va tienă in 31 Iuliu 1869 cal. n. cu adaugerea, ca dupa programul „comitetului centralu pentru adunările, serbările și petrecerile sociale cu ocazia dileloru de reunii in Sabiu incepându din 29 Iuliu pâna in 7 Augustu 1869“ festivitatea se va tienă in modulu urmatoru:

1. In 30 Iuliu sér'a o salutare amicale a participantilor in gradin'a otelului: „La regele Ungariei“ in Iosestadt.
2. In 31 Iuliu la 10 ore înainte de amidi tie-nerea festivităției in sală la otelulu „Imperatulu romanilor“.

3. In 31 Iuliu la 2 ore după amidi banchetu in pavilionulu de festivitate.

4. In 31 Iuliu sér'a comersulu din partea studentilor.

Sabiu, 8 Iuliu 1869.

Colegiulu profesorale alu academie reg. ung. de dreptu.

* * Foi'a oficială face cunoscuta ca conform art. de lege XII. §. 6. au de a se institui 82 batalioni de garde (hovvedi) respective 328 de companii (§. 9). Dupa §§. 14 și 15 ai statutului gardei sergentii (straja-mesterii) cercuali, in aplicatiune stabile, suntu obligati a intretiené comunicatiunea oficială intre comand'a batalionilor și între gardiști. Agendele loru se estindu asupr'a asacerilor statului, regulărei și evidenției unei companii. In acestu servitul se primesc persoane apte de unu astfelu de postu; preferintia au in se acese au servit 12 ani in armata comuna de linia și inca cu distincțiune. In cei cinci ani dintâi capătă numai diurne de căte unu florin pre di prelungă locuintia, vestimente și incalzită, iern'a, și un pausiale de 3 fl. pre luna. Are și unu gregariu că ajutoriu la lucrurile scripturistice. Dupa cinci ani capătă lăsa și are dreptu de pensiune.

Cu suplici instruite respectivii se voru adresă la comandele districtuale din Pest'a, Bud'a, Pojoni, Casiovi'a, Clusiu și Agram; de către se pote se voru prezenta in persona. In suplica trebuie sa se amintește și tempulu, cându respectivul e găt'a sa intre in servitul.

* * Provocare in caușa espozițiunei generale proiectate in Pest'a. Nesuntile progresului presentu, ce se manifestă pre totie terenele producției interne a produs o idee, d'a se tiene in Pest'a o espoziție generală, care idee regimul unguresc o a primit cu energie. Condus de doară a inaintă realizarea ei, a provocat pre comitetulu subscrisu a-si face pregătirile necesarie.

Pentru d'a căstigă in privința estinderei espozițiunei panțele principale necesarie, provocăm pre toti acei, cari voiesc a participă la interprinderea patriotică proiectata de produse economice, industriale și artificiale — a se dechiară in scrisu alaturandu numele și locuința (adresă) acurata resp. post'a ultima) pâna in 31 Iuliu:

1. Ce spetii de obiecte cugeta d'a espune.

2. Ce spatiu aru pote a se ocupe la acea espoziție.

Declaratiile, cari pentru anunțatori nu suntu obligatori, ci servescu numai spre orientarea premergătorie suntu a se adresă: Câtra comitetulu provisoriu alu espozițiunei din Pest'a (locul vechi de teatru, buroul reuniunii industriale din tiéra.)

Suntu convinsu, ca ide'a espozițiunei va aflare resunetu in tōte părțile și fiecare economu, industrialu, meseriasu și artistu cu unu cuventu totu lucrătoriul la binele natiunii se va simți impințat a-si dă concursulu seu posibilu. Sperăm deci, ca fiecare va grabi a corespunde provocării nōstre, punendu-se prin aceea in poziție, bă după o preparare repede și perfectă a lucrărilor premergătorie se potru pași mai curențu la realizare insa-si.

Pest'a in 8 Iuliu 1869.

Comitetulu provisoriu alu espozițiunei compus din delegati dela reuniunea industrială a tieri, dela reuniunea agricola a tieri și dela reuniunea artelor libere.

Concursu.

La scolă populară gr. or. din Orestia e de lipsa unu invetitoriu de clasă I, cu următoarele emoluminte:

- a) unu salariu anualu de 100 fl.;
- b) cuartiru naturale;
- c) trei stângini de lemn din cari are a incalzită și clasă sea;

Doritorii de a ocupa acestu postu au de a-si tramite pâna la 1 Augustu cal. nou suplicele loru documentate, la comitetulu parochialu in locu.

Cându respectivul invetitoriu va fi demnă a putea invetări pre scolari cantării in choru, va avea afara de numitulu salariu 50 fl. v. a.

Din comitetulu bisericescu gr. or. din Orestia. Nicolau Barbu, presed. comitetului.

Suplementu la nrulu 53 alu „Telegr. Rom.“

§. 162. Alegerea asesorilor pentru sâa-care senatul se efectue prin congresulu nationalu bisericescu, dupa modalitatile prescrise in §. 116 si pre tempulu normatu acolo pentru alegerea asesorilor dela consistorie eparchiala.

Pentru senatul strinsu bisericescu se alegu sie se asesori toti din clerus; iera pentru senatul scolaru si epitropescu asemene cate siese, inse din o tertialitate din clerus si din doue tertialitati din mireni.

Piedecile din rudenia si cusrice prevedute in §. 112. suntu de a se observa si la acestu consistoriu.

§. 163. Consistoriul metropolitanu (senatul bisericescu) va ave si unu defensoru matrimoniale.

Un secretariu si personalu corespondientioru de manipulatinne va implini agendele notariali si scripturistice in tote trei senatele.

In fine unu fiscalu, care totu deodata pote si si defensoru matrimoniale.

§. 164. Secretariul si fiscalul se alegu prin Consistoriul metropolitanu in siedintia plenaria cu majoritatea absoluta de voturi a membrilor prezenti din tote trei senatele: iera defensorile matrimoniale precum si personalulu de manipulatiune se denumesce prin metropolitulu.

§. 165. Dispusetiunile stabilite in §. 110 au valore si in privintia personalului acestui consistoriu.

§. 166. Agendele senatului strinsu bisericescu suntu: a decide finalmente causele apelabili si apelate.

§. 167. Chiamarea senatului scolaru este conducerea trebilor scolari comune ale intregei provincie metropolitane, precum si sustinerea unitatii si a uniformitatii pentru institutele scolari confesionali din Metropolia, si in fine deciderea finale a celor disciplinari a profesorilor si invatatorilor, apelate dela senatul scolaru a consistoriului eparchiale.

§. 168. Chiamarea senatului epitropescu este a administrari acele fonduri, care suntu ale metropoliei ca atare.

Cele prescrise pentru senatul epitropescu eparchiale servescu de norma si pentru acestu senat.

§. 169. Fie-care senat aduce decisiunile sale cu majoritate de voturi, in senatul strengu bisericescu in presintia celu pucinu de siese membrui; iera in celealte doue senate celu putienu de catra patru membrii afara de presedinte.

§. 170. Siedintia plenaria a consistoriului metropolitanu consta din toti membrii deosebitelor senate, precum acesti din absintia seu alta causa nu ar fi impiedicati a participa la ea.

Consistoriul plenariu efectue alegerea secretariului si a fiscalului, si dispune cele de lipsa in privintia conchemarei congresului nationalu bisericescu, si a alegerilor de deputati pentru acela-si.

Art. III.

Sinodulu episcopescu.

§. 171. Sinodulu episcopescu este aceea adunare de episcopi sub presedintia metropolitului, unde se tracta obiectele bisericesci spirituale, dogmatice si simbolice.

§. 172. Metropolitulu e datoru a conchiesma sinodulu episcopescu in totu anulu odata; iera episcopii suntu datori a participa la acesta.

§. 173. Pentru validitatea concluselou sinodului episcopescu se recere, ca se fie convocatu prin Metropolitulu, si se participe la densulu episcopii sufragani.

§. 174. Agendele sinodului episcopescu suntu:

1. a supune esamenului canonici pe celu alesu de episcopu prin sinodule eparchialu.

2. a tracta or si ce intrebare dogmatica, sacramentale si rituale, si a o deslega in intielesulu canoneloru positive.

3. a tiené consultari si a aduce otariri asupra religiositatii si moralului clerului si poporului credinciosu din metropolia.

4. a se consulta asupra institutelor de teologia si pedagogia spre innaintarea scopulu loru si a sciuntelor predandu in ele.

5. a se consulta asupra qualificatiunei, ce se cere dela cei ce se pregatesc spre treapt'a preotiasca si invatatorasca, si despre acesta a refere si congresului nationalu bisericescu, ca cele de lipsa in lini'a acesta sa se faca cu aprobarea armonica a terarchiei si a poporului credinciosu,

6. A privilegiu pentru autonomia bisericei si a o apară in contra ori caror incercari, ce voru instremtori pacea si santenia bisericei.

Apendice finale.

§. 175. Limba oficioasa in tote trebile bisericesci, scolari si fundationali atata in launtru catu si in afara pre langa sustinerea intregitathei ordinatiunilor respective a § 9 din articululu 9 de lege 1868 asemenea a art. de lege 44 din 1868 este cea romana.

§. 176. Acestu statutu organicu dupa publicarea lui formalu intra numai decat in vigore.

Concediul ministrului nostru efectuarea acestor decisiuni, este voi'a nostra deosebita, ca cu privintia la afacerea bisericei greco-orientale, dreptulu de preinalta supraveghiere, Noue competinte, sa se pastreze in mesura deplina, asemenea sa se sustiena in intregitatea sea dreptulu legislatiunei comune alu instructiunii publice.

Datusau in Schönbrunn anul omia-optusute si sedieci si noue, lun'a lui Maiu douedieci si optu de dile.

Franciscu Iosifu m.p.

(L. S.) B. Iosifu E ötvös m.p.

Varietati.

* * * Perdere a unui Piroscu f. — „Valetta“ vaporu englesc cu elice care venea dela Anversa la Galatz, incarcatu cu raile destinate pentru cailor nostre, ferate, in noaptea de 13 ale curentei suindu fluiul sau intinutu — pucinu inainte de a adjunge la Reni, — cu vaporula austriacu „Giurgevo din compania Danubiana, care deschidea in josu cu o carghesona cu produse precari le ducea dela Braila la Sulina. — Era 10 ore trecute, ambele batele sau lovita si ciocnirea a fostu asi de violenta in catu vasulu a disparutu in data afundatu in riu si cu densulu si unu june matrosu;

ast-feliu in carea a fostu i momentu. Valorea valoii era aproape de 16. mii funti si ringle si incarcatura se dice asemene de mai multe mii. Vaporul austriac si carghesona sea asemene a se fieruit multu; deea ce diferența cu englesulu si incarcator' a lui candu unu si altul suntu cu totul percuti ! . . .

Nu putem intielege cum intr'o noapte calma, sub unu ceru frumosu, ca lumina clara a unei lune pline, intr'unu locu destul de largu alu acelu mai mare fluviu din Europa, doua vase avandu la dispositiunea loru machine de vaporu, cari dau avangajilu de a putea dupa vointia fortia si retieno cursulu, avansandu oprindu, si chiaru retragendu si indaraptu; nu putem intielege, dicem, cum cu totu acestea, a putut fi o ciocnire: negresita trebuie se admitemu ca au fostu mare negligentia de ambe parti. Se dice ca marturi impartiali, asigur ca austriaculu nu aru si avutu fanalele de colore la drept'a si la stanga, precum trebuie se potreva perele care voiajaza, — ci numai unul singuru cu lumina alba asupra matului (catargulu celu mare), — ca vapore cu ancore, ce aru si indusu in erore pre englesu. — Deea acesta va si fostu asi, nu este dificile da judeca cine are greusala; iusa asta circumstantia nefiindu inca constatata, trebuie sa ne marginim pentru astazi numai da regreta multu acestu faptu.

Procesulu de desrandare are a fi intentatul diile acestea de catre englesi contra austriacilor la consulatul acestui din urma natuni. — Raptul provocandu pre multu atentiu publicului din Galatz si Braila, vomu reveni asupra subjectului pentru a satisface justa curiositate a lectorilor nostri, cari nu suntu nici cum in stare da cunosc cu exactitate marsi a acestui procesu, unul din cele mai interesante care urmeaza a se tracta inaintea unui tribunalu consularu la Galatz.

Ad. nat.

12=2

Concursu.

La scola populara gr. or. din Orestia e de lipsa unu invetitoriu de clas'a I, cu urmatoarele emoluminte:

- a) unu salariu anualu de 100 fl;
- b) cuartiru naturale;
- c) trei stangini de lemn din cari are a incalzit si clas'a sea;

Doritorii de a ocupa acestu postu au de a-si tramite pana la 1 Augustu cal. nou suplicele loru documentate, la comitetul parochialu in locu. —

Candu respectivul invetitoriu va fi demnus a putut inveti la pre scolari cantarile in choru, va avea afara de numitulu salariu 50 fl v. a.

Din comitetul bisericescu gr. or. din Orestia.

Nicolau Barbu, presied. comitetului.

Bursa de Vienn'a.

Din 5/17 Iuliu 1869.

Metalicele 5%	63	20	Act. de creditu	296	90
Imprumut. nat. 5%	71	65	Argintulu	121	90
Actiile de banca	755		Galbinulu	5	92

